

Ålderspension

Försäkringsvillkoren gäller för Ålderspension med traditionell förvaltning, med och utan återbetalningsskydd samt premietillskott vid sjukdom och premietillskott vid dödsfall.

Försäkringsvillkor 2018-05-01

1 Försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet Försäkringsgivare är Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) med organisationsnummer 516401-8508 och säte i Stockholm.

I dessa villkor kallat Nordea Liv.

För försäkringsavtalet gäller försäkringsbrev, försäkringsvillkor, Försäkringsavtalslagen (2005:104) och allmän svensk lag i övrigt. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat Nordea Liv. Enskild försäkrings omfattning framgår av försäkringsbrevet.

1.1 Ikraftträdande

Nordea Liv ansvarighet inträder från och med tredje dagen före den dag Nordea Liv mottog fullständiga ansökningshandlingar, om det inte av ansökningshandlingarna eller på annat sätt framgår att återbetalningsskyddet ska träda i kraft senare.

2 Vanliga begrepp

Arbetsförmåga – Till minst hälften nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Isolering som smittbärande enligt myndighets föreskrift jämställs med sjukdom.

Förmånstagare – Den som enligt förmånstagarförordnandet ska få utfallande belopp.

Försäkrad – Den på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller.

Försäkring – I ett försäkringsavtal ingående försäkringar. Ett försäkringsavtal kan bestå av en eller flera försäkringar.

Försäkringskapital – Före utbetalningstidpunkten utgörs försäkringskapitalet av villkorad återbäring. Vid utbetalningstidpunkten och därefter utgörs försäkringskapitalet av garanterat kapital och villkorad återbäring.

Försäkringstagare – Den som ingått försäkringsavtalet och/eller är ägare av de i försäkringsavtalet ingående försäkringarna.

Försäkringstid – En försäkrings sammanlagda avtalstid, bestående av premiebetalningstid och utbetalningstid.

Huvudförfallodag – Försäkringens huvudförfallodag inträffar antingen vid ingången av nytt kalenderår eller vid ingången av nytt försäkringsår.

Karenstid – Den tid sjukperiod som ska pågå innan rätt till ersättning eller premiefrielse för tid därefter inträder.

Premie – Det belopp som betalas in till försäkringen före avdrag för avgifter, skatter och andra kostnader.

Premiebetalningstid – Den del av försäkringstiden då premiebetalning pågår.

Premieperiod – Tiden mellan två huvudförfallodagar.

Prisbasbelopp – Ett värdeindex som fastställs varje år enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring.

Prislista – De priser och avgifter som vid var tid gäller för Nordea Livs försäkringar. I prislistan angivna priser gäller även för befintliga avtal.

Sjukperiod – Den tid arbetsförmåga under försäkringstiden varar utan avbrott.

Utbetalningsdagen – Den dag då den faktiska utbetalningen sker från försäkringen.

Utbetalningstid – Den del av försäkringstiden då utbetalning pågår.

Utbetalningstidpunkt – Den tidpunkt då utbetalningar från försäkringen påbörjas.

3 Teckningsregler

Ålderspension och premietillskott vid sjukdom och premietillskott vid dödsfall kan inte nytecknas. Återbetalningsskydd kan dock kompletteras redan befintlig ålderspension.

3.1 Hälsokrav

Komplettering av återbetalningsskydd samt vissa ändringar kan kräva godkänd hälsoprövning. Hälsoprövning sker enligt vid var tid gällande riskprövningsregler.

4 Garanterad pension och återbäring

Försäkringstagarnas tillgångar förvaltas gemensamt i Livfonden. Vad som av Livfonden inte behövs för att täcka garanterat belopp är villkorad återbäring.

4.1 Garanti

Varje inbetalad premie ger upphov till en garanterad pensionsförmån beräknad med vid premiebetalningstillfället gällande antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och skatt. Dessa antaganden kan komma att ändras under avtalstiden för kommande premier.

4.2 Återbäring

Försäkringsavtalet berättigar till andel i villkorad återbäring. Återbäring utbetalas som tillägg till det garanterade beloppet. Från och med utbetalningstidens början utbetalas årligen eventuell återbäring vilken bestäms som försäkringsavtalets värde dividerat med ett delningstal. Belopp som utbetalas kan inte vara lägre än det garanterade beloppet och kan sänkas med högst 5 % per år.

4.3 Vinstdelning

Om totalavkastningen i Livfonden är större än 3,5 % för ett räkenskapsår tillfaller 95 % av totalavkastningen Livfonden. Är istället totalavkastningen lägre än 3,5 % för ett räkenskapsår tillfaller 100 % av totalavkastningen Livfonden. Totalavkastning är summan av direktavkastning och Livfondens förändring i marknadsvärdet minskat med kapitalförvaltningskostnader.

4.4 Försäkringsavtalets värde

Försäkringsavtalets värde bestäms av antalet andelar i Livfonden multiplicerat med andelsvärdet. Vid premiebetalning köps andelar i livfonden till gällande andelskurs. Vid utbetalning säljs andelar på samma sätt.

4.5 Andelsvärde

Andelsvärdet bestäms som Livfondens marknadsvärde delat med totalt antal andelar.

4.6 Delningstal

Delningstalet är kapitalvärdet av återstående utbetalningar enligt försäkringsavtalet för en krona. Det bestäms med antaganden om framtida avkastning, avgifter, skatt och riskavgifter.

Avgifterna är de som gäller för försäkringsavtalet. Den framtida avkastningen är den som gäller för nytecknade försäkringar vid omräkningstillfället. För riskavgifter används samma antaganden som nyttjas vid beräkning av delningstal vid ombildningstillfället. Riskavgiften kan ändras i framtiden men de försäkringstagare som berörs av

en sådan ändring har rätt att under tre månader från ändringsdagen flytta sitt pensionskapital till annan försäkringsgivare utan andra kostnader än den administrativa flyttavgiften.

4.7 Slutåterbäring

Under- eller överskott när försäkringsavtalet upphör tillfaller eller belastar Livfonden.

4.8 Gällande avtal den 1 januari 2006

Befintliga återbäringsmedel i bolaget som avser försäkringsgrenen den 31 december 2005 gottskrivs försäkringstagarna som villkorad återbäring den 1 januari 2006. Gällande försäkringsavtal samma dag erhåller andel i tillgångar svarande mot villkorad återbäring och livförsäkringsavsättning. Antalet andelar sätts till pensionskapitalet. Andelsvärdet bestäms som kvoten mellan Livfondens marknadsvärde och summan av pensionskapitalen. Pensionskapitalet samma dag är beräknat enligt regler i det försäkringstekniska beräkningsunderlaget som gäller fram till den 31 december 2005.

För försäkringar som är under utbetalning den 31 december 2005 omräknas tilläggsbeloppen vid nästkommande förfallodag.

4.9 Arvsvinst

Försäkringens värde avseende Ålderspension utan återbetalningsskydd fördelas på övriga försäkringstagare i händelse av försäkrads dödsfall, s k arvsvinst. För Ålderspension med återbetalningsskydd tilldelas inga arvsvinster.

5 Återbetalningsskydd

Ålderspension med återbetalningsskydd utbetalas till förmånstagare i händelse av försäkrads dödsfall. Ålderspension utan återbetalningsskydd upphör vid försäkrads dödsfall och någon utbetalning sker inte.

5.1 Optionsrätt

Optionsrätt är en rätt att, före 60 års ålder eller före uttag av ålderspension dessförinnan, lägga till återbetalningsskydd utan hälsoprövning. Optionsrätten får utnyttjas när försäkringstagaren ingår äktenskap, partnerskap, inleder samboförhållande eller när arvsberättigat barn tillkommer. Optionsrätten ska utnyttjas inom sex månader från den tidpunkt då förändringen i familjeförhållandet inträffade.

5.2 Förmånstagare

Upprättande, ändring samt återkallelse av förmånstagarförordnande ska skriftligen inges till Nordea Liv. För Ålderspension med återbetalningsskydd där inget skriftligt

förmånstagarförordnande gjorts gäller försäkringen med förmånstagarförordnande:

- 1) Make/sambo
- 2) Barn

Förmånstagare kan vara make/sambo, tidigare make/sambo samt barn till den försäkrade eller dennes make/sambo eller tidigare make/sambo. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Med ”make” avses person som vederbörande är gift eller registrerad partner med. Förordnandet upphör att gälla då ansökan om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap ingivits och mål pågår.

Med ”sambo” avses person som vederbörande sammanbor med enligt Sambolag (2003:376).

Med ”barn” avses vederbörandes biologiska barn och adoptivbarn (ej barns bröstarvinge). Även fosterbarn och bortadopterade barn kan vara förmånstagare.

Förmånstagare får förfoganderätt till försäkringen om inte annat angivits.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt. Om inget annat angivits inträder i avliden eller avstående förmånstagares ställe den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet eller som omfattas av något samlat förmånstagarbegrepp.

6 Premietillskott vid sjukdom

Premietillskott vid sjukdom gäller om den försäkrade under premiebetalningstiden får sin arbetsförmåga nedsatt med minst hälften på grund av sjukdom eller olycksfallsskada. Rätt till premietillskott gäller till och med den månad då sjukperioden upphör, dock längst till den månad den försäkrade fyller 65 år.

Ålderspensionen tillgodoräknas varje månad avtalat premietillskottsbelopp i förhållande till graden av arbetsförmåga vid ingången av ersättningsmånaden. Ersättning kan utgå med halvt- tre fjärdedels- eller helt premietillskott.

Premietillskottet uppgår till ett belopp som motsvarar valt prisbasbeloppsalternativ. Prisbasbeloppet grundar sig på aktuellt prisbasbelopp. Engångspremie och extrapremie till ålderspensionen omfattas inte av premietillskott vid sjukdom.

6.1 Karens

Premietillskott vid sjukdom inträder om sjukperioden varat oavbrutet i tre månader (karenstid) för fortsatt sjukperiod från och med månaden därefter.

Karenstiden kan förkortas om ny sjukperiod inträder inom tolv månader efter en ersättningsperiods slut. Detta om den försäkrade på grund av sjukdom eller olycksfallsskada på nytt blir arbetsförmögen under minst en månad i följd. Karensförkortning får ske med den sammanlagda tid som arbetsförmågan pågått överstigande en månad. Flera perioder om minst en månad kan sammanräknas om de inträffar inom tolv månader från den ersättningsberättigade sjukperiodens slut som inledde karensförkortningen.

6.2 Premiebefrielse

Rätt till premietillskott vid sjukdom gäller även med rätt till premiebefrielse vad avser premien för detta försäkringsmoment.

6.3 Bedömning av arbetsförmåga

Försäkrads arbetsförmåga bedöms efter de kriterier som ligger till grund för Försäkringskassans bedömning om nedsättning av arbetsförmågan på grund av sjukdom eller olycksfall. Nordea Liv förbehåller sig dock rätten att själv genomföra en bedömning.

7 Premietillskott vid dödsfall

Om den försäkrade avlider före avtalad pensionsålder tillförs återbetalningsskyddet ett engångsbelopp. Beloppet utgörs av premietillskottet multiplicerat med det antal hela eller delar av år som efter dödsfallet återstår till dess den försäkrade skulle ha uppnått pensionsåldern. Denna tidsperiod räknas från och med månaden efter dödsfallet intill månaden under vilken pensionsåldern skulle ha uppnåtts.

Premietillskottet uppgår till valt prisbasbeloppsalternativ. Beloppet avser det prisbasbeloppet som gäller för dödsfallsåret.

8 Premien

8.1 Avtalad premie

Bestämmelser om lägsta avtalad månadspremie och lägsta engångspremie framgår av gällande prislista. Utöver avtalad premie kan extrapremie inbetalas. Premieändring kan ske genom extra premieinbetalning, ändrad månadspremie eller genom att premiebetalning upphör.

Premie för premietillskott vid sjukdom beräknas årsvis och bestäms på grundval av skadefall och prognoser över framtida sjuklighet. Då premietillskott är under utbetalning är försäkringen premiebefriad.

Premie för premietillskott vid dödsfall beräknas årsvis och bestäms av försäkrades kön och försäkringsbelopp.

8.2 Premiebetalning

Avtalad premie betalas månadsvis i förskott via autogirobetalning eller hämtnings från konto i Nordea. Rätt till premieuppskov föreligger inte.

Premiebeloppet fördelas så att premien till premietillskott vid sjukdom och premietillskott vid dödsfall betalas först och därefter premien till ålderspensionen.

8.3 Bristande premiebetalning

Saknas täckning för premien på anvisat konto vid ordinarie hämtningsstillfälle hämtas premien enligt följande:

Ordinarie hämtningsstillfälle – Påminnelse sänds vid obetald premie.

Nästkommande hämtningsstillfälle – Ingen påminnelse sänds ut vid obetald premie. Premietillskott vid sjukdom och dödsfall träder ur kraft. Försäkringen kan tas i kraft på nytt om det på hämtkontot finns täckning för samtliga obetalda riskpremier samt ordinarie sparpremie vid nästkommande hämtningsstillfälle.

Nästkommande hämtningsstillfälle – Ingen påminnelse sänds ut vid obetald premie.

Nästkommande hämtningsstillfälle – Premietillskott vid sjukdom och dödsfall annulleras. Annullationsbrev sänds ut. Medgivande om autogirobetalning upphör.

9 Utbetalning

9.1 Mottagare

Ålderspension utbetalas till försäkringstagaren. Är försäkringstagaren avliden sker utbetalningen till insatt förmånstagare i händelse av försäkrads dödsfall.

9.2. Utbetalningstidpunkt och utbetalningstid

Ålderspension utbetalas vid avtalad utbetalningstidpunkt, tidigast vid 55 års ålder. Utbetalning påbörjas månaden efter att försäkrad uppnår avtalad utbetalningsålder.

Utbetalningstiden kan variera mellan fem och tjugo år.

Om dödsfall inträffar innan utbetalning från försäkringen påbörjats kan förmånstagare ändra utbetalningstid och utbetalningstidpunkt. Samtliga förmånstagare måste vara överens om ändringen.

I utbetalningstiden för återbetalningsskyddet inräknas den tid som försäkringstagaren själv lyft pension.

9.3 Utfallande belopp

Om dödsfall inträffar under premiebetalningstiden utbetalas värdet på utbetalningsdagen. Om dödsfall inträffar under utbetalningstiden utbetalas återstående försäkringskapital. Utbetalning sker enligt regler om utbetalningstidpunkt och utbetalningstid.

Varje utbetalning sker under förutsättning att insatt förmånstagare finns.

Vid vald utbetalningstidpunkt består försäkringskapitalet av garanterad pensionsförmån samt villkorad återbäring. Under utbetalningstiden tillämpas de antaganden om livslängd, ränta, skatter, avgifter m.m. som då gäller för Nordea Liv. Dessa antaganden kan skilja sig från de som gällt under premiebetalningstiden.

Om det utfallande belopp vid avtalad pensionstidpunkt är lägre än de minimigränser som Nordea Liv vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

9.4 Utbetalning av premietillskott vid sjukdom

Vid utbetalning av premietillskott vid sjukdom ska den försäkrade stå under fortlöpande läkarkontroll, iaktta läkares föreskrifter samt följa de anvisningar som Nordea Liv lämnar i samråd med läkare. Nordea Liv kan begära att den försäkrade genomgår undersökning hos särskilt anvisad läkare.

9.5 Fullgörande av utbetalning Ålderspensionen utbetalas senast en månad efter det att Nordea Liv mottagit nödvändiga handlingar eller vid annan tidpunkt som överenskommit.

Nordea Liv har rätt att bestämma på vilket sätt utbetalning ska ske. Normalt sker utbetalning till konto i Nordea. Nordea Liv har rätt att fullgöra utbetalningsskyldighet genom att för mottagarens räkning öppna ett bankkonto i Nordea.

Nordea Liv har rätt till ersättning för försäkringsutbetalning som medför särskilda avgifter eller kostnader som beror av betalningsmottagarens önskemål.

Om utfallande belopp vid avtalad pensionstidpunkt är lägre än de minimigränser som Nordea Liv vid var tid tillämpar kan hela värdet utbetalas vid ett och samma tillfälle.

9.6 Ingivande av handlingar

Vid försäkringsfall ska skriftlig anmälan snarast göras till Nordea Liv. Den som gör anspråk på utbetalning ska kunna styrka sin rätt till beloppet. Handlingar och övriga upplysningar av betydelse för bedömning av försäkringsfall och rätt till försäkringsbelopp ska insändas utan kostnad för Nordea Liv.

Medgivande att inhämta upplysningar från läkare, annan sjukvårdspersonal, sjukhus, annan sjukvårdsinrättning, allmän försäkringskassa eller annan försäkringsinrättning ska lämnas på begäran.

Inkommer ej efterfrågade handlingar sker ingen

utbetalning och utbetalningstidpunkten senareläggs ett år i taget.

9.7 Räntebestämmelser

Utbetalning vid ett senare tillfälle än vad som angivits ovan utgår dröjsmålsränta enligt Rättelag (1975:635). I förekommande fall utgående ränta motsvarar Riksbankens referensränta + 0,5 % per år och avräknas i förekommande fall från dröjsmålsränta.

Ränta utgår även på belopp som har förfallit till betalning, men sedan mer än en månad kvarstår i Nordea Livs förvaltning. Röntan motsvarar Riksbankens referensränta + 0,5 % per år och avräknas i förekommande fall från dröjsmålsränta.

Dröjsmålsränta eller annan räntegottgörelse understigande 0,5 % av prisbasbeloppet enligt Lag (1962:381) om allmän försäkring utbetalas inte.

9.8 Återkrav

Om utbetalning har gjorts under felaktiga förutsättningar är mottagaren skyldig att återbetala beloppet till Nordea Liv.

10 Giltighetsbegränsningar

I denna bestämmelse ska den försäkrade eller annan som härleder sin rätt enligt försäkringsavtalet, jämföras med försäkringstagaren. Inskränkning i giltigheten kan upphävas genom särskilt avtal.

10.1 Oriktiga uppgifter

Oriktiga eller ofullständiga uppgifter kan medföra att försäkringen blir ogiltig. Detta gäller oavsett om uppgiften lämnats av försäkringstagaren eller den försäkrade. Inbetalda premier återbetalas inte.

10.2 Sjukdom

Om den försäkrade drabbas av något av nedanstående besvär inom 18 månader från försäkringens ikraftträdande föreligger inte rätt till ersättning eller premiebefrielse vid arbetsförmåga som helt eller delvis kan anses bero på dessa besvär:

- depressiva tillstånd
- asteni
- stressrelaterade sjukdomar, ut- mattnings- och trötthetssyndrom
- kroniska smärttillstånd samt myalgier
- fibromyalgi
- ålders- eller förslitningsrelaterade smärttillstånd i rygg, leder och muskler.

10.3 Framkallande av försäkringsfall, missbruk eller kriminell handling

Rätt till ersättning föreligger inte vid eget vållande av kroppsskada samt kroppsskada uppkommen på grund av grov oaktsamhet eller kriminell handling.

Innan ett år förflutit från det försäkringen trädde i kraft eller senast återupplivades gäller försäkringen vid självmord endast om det måste antas, att den tagits eller återupplivats utan tanke på självmordet.

Rätt till ersättning föreligger inte om förhållandet beror på missbruk av alkohol, andra berusningsmedel, sömnmedel eller narkotiska medel eller felaktig användning av läkemedel.

10.4 Flygning

Försäkringen gäller vid alla slag av flygning om den försäkrade är passagerare. Den gäller också om den försäkrade är förare eller har annan funktion ombord, dock med undantag för dödsfall som, innan tre år förflutit från det försäkringen trädde i kraft, inträffar till följd av militär flygning, avancerad flygning, yrkesmässig provflygning, eller utom Europa bruks-, skol- eller privatflygning.

10.5 Riskfylld verksamhet

Försäkringen gäller inte för arbetsförmåga eller dödsfall som inträffar när den försäkrade deltar i sport, idrotts-, äventyrs-, expeditions- eller annan riskfylld sysselsättning, som inte kan anses som motions- eller fritidssysselsättning i normal omfattning. Exempel på undantagna sysselsättningar:

- såsom stuntman, luftakrobat eller i liknande verksamhet oavsett om ersättning för detta utgått.
- såsom besättningsmedlem eller i övrigt tjänstgörande ombord vid flygning eller yrkesmässig provflygning.
- såsom utövare av privat avancerad flygning, konstflygning eller liknande.
- fordonstävlingar på bana eller träning härför om försäkringstagaren direkt eller indirekt uppbrar inkomst eller annan ersättning för detta.
- såsom utövare av någon idrott vars förbund ingår i Riksidrottsförbundet om försäkringstagaren direkt eller indirekt har inkomst eller annan ersättning för detta.
- såsom utövare av annan liknande riskfylld verksamhet om försäkringstagaren direkt eller indirekt har inkomst eller annan ersättning för detta.

10.6 Vistelse utom Norden

Ersättning utgår ej vid arbetsförmåga som drabbar försäkrad under vistelse utom Norden, om vistelsen har varat mer än tolv månader. Denna inskränkning gäller dock inte om försäkrad eller dennes make/registrerad partner/sambo är:

- I utlandstjänst hos svenska staten, ett svenskt företag eller svensk ideell förening,
- i tjänst hos ett utländskt företag med fast anknytning till Sverige eller
- i tjänst hos en sammanslutning av stater där Sverige är medlem.

Vistelse utom Norden anses inte avbruten genom tillfälliga uppehåll i Norden för läkarbesök, sjukhusvård, affärer, semester eller dylikt.

Lämnar försäkrad Norden under pågående sjukperiod föreligger rätt till ersättning endast i den mån och för den tid som en före avresan företagen läkarundersökning ger underlag för bedömning av den fortsatta arbetsförmågan.

10.7 Krig eller krigstillstånd i Sverige

Befinner sig Sverige i krig eller i ett förhållande som av regeringen jämställs med krig, gäller särskild lagstiftning i fråga om Nordea Livs ansvarighet och rätt att ta ut krigspremie. Medan krigstillstånd råder, gäller inte försäkringen vid arbetsförmåga som kan anses bero på krigstillståndet. Detsamma gäller vid sådan arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter det att krigstillståndet upphört och som beror på kriget eller krigstillståndet.

10.8 Deltagande i krig eller politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte för arbetsförmåga som inträffar då försäkrad deltar i krig, som inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige, eller politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid arbetsförmåga som inträffar inom ett år efter sådan deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

10.9 Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Om försäkrad vistas i ett land utanför Sverige, där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder utan att själv delta, gäller följande:

Innan försäkringen varit i kraft i tre år gäller försäkringen inte vid dödsfall eller arbetsförmåga som kan anses bero på kriget eller oroligheterna. Under dessa tre år gäller försäkringen inte heller vid dödsfall eller arbetsförmåga, som inträffar inom ett år efter sådan vistelse och som kan

anses bero på kriget eller oroligheterna.

Innan försäkringen varit i kraft i tre år gäller försäkringen under de tre första månaderna om kriget eller oroligheterna bryter ut medan försäkrad vistas i området.

11 Flytt av försäkringskapital

Försäkringskapitalet kan flyttas till pensionsförsäkring med annan förvaltningsform hos Nordea Liv.

Försäkringskapitalet kan även flyttas till annan försäkringsgivare. Försäkringstagaren ska uppvisa ett försäkringsbrev eller liknande handling som visar att mottagande försäkringsgivare beviljat försäkring. För Ålderspension utan återbetalningsskydd eller återbetalningsskydd som har gällt kortare tid än ett år, fordras godkänd hälsoprövning för att flytt ska kunna ske.

Flytt kan ske:

- tidigast ett år efter att första premien betalades och
- tre kalendermånader efter att skriftlig anmälan om flytt inkommit till Nordea Liv (karenstid).

Försäkringskapitalet flyttas inom en månad efter karenstidens utgång. Om flytt av försäkringskapital kan ske först efter godkänd hälsoprövning gäller att flytt ska ske inom en månad efter det att beslut om godkänd hälsoprövning finns, under beaktande av karenstiden. Flytt kan inte ske under utbetalningstiden.

Vid flytt utbetalas flyttvärdet med avdrag för avgifter. Flyttvärdet är det lägsta av:

- avtalets andel i Livfonden, pensionskapitalet, och
- avsättningen för det garanterade beloppet i avtalet multiplicerat med kvoten mellan Livfonden och avsättningarna för garanterade belopp vid senast fastställda årsredovisning.

Skillnaden mellan Pensionskapitalet och flyttvärdet tillfaller övriga försäkringstagare i Livfonden.

Då flytt av försäkringskapital genomförs upphör försäkringsavtalet att gälla hos Nordea Liv.

12 Förfoganden

Förfogande över en försäkring kan ske i enlighet med avtal och försäkringsvillkor. Med förfogande avses ändring av förmån, premie, förmånstagarförordnande, överlåtelse, pantsättning, återköp och liknande.

Rätten att förfoga över en enskild försäkring tillkommer försäkringstagaren och efter dennes död förmånstagare med förfoganderätt. Samtliga förmånstagare måste vara överens.

Ett förfogande kan inte ske retroaktivt. Alla förfoganden ska meddelas Nordea.

12.1 Överlåtelse och pantsättning

Överlåtelse kan ske vid bodelning, utmätning, ackord och konkurs. Pantsättning kan inte ske.

12.2 Ändring

Utan samtycke eller krav på hälsoprövning från Nordea Liv & Pension kan försäkringen ändras på följande sätt:

- Ändring av utbetalningsålder. Normalt är lägsta utbetalningsålder 55 år. Om försäkringen gäller utan återbetalningsskydd och den försäkrade är 50 år eller äldre fordras dock godkänd hälsoprövning om ändring av utbetalningsålder önskas till lägre än avtalad utbetalningsålder och om försäkringens värde överstiger 1 prisbasbelopp.
- Ändring av utbetalningsbelopp. Under de första fem åren får inte beloppet ändras så att det är lägre än tidigare utbetalningsbelopp.
- Ändring av premie.
- Tillägg eller borttag av återbetalningsskydd. Om försäkringens värde överstiger 1 prisbasbelopp fordras dock godkänd hälsoprövning vid tillägg av återbetalningsskydd.

En försäkring får inte ändras på sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för pensionsförsäkring enligt Inkomstskattelag (1999:1229).

12.3 Återköp

Återköp av Ålderspension utan återbetalningsskydd kan ske om värdet av försäkringen uppgår till högst 10 % av prisbasbeloppet.

Återköp av Ålderspension med återbetalningsskydd kan ske om värdet av försäkringen uppgår till högst 30 % av prisbasbeloppet. Återköp kan även ske om värdet av försäkringen uppgår till högst ett prisbasbelopp, försäkringen inte är förenad med ett oåterkalleligt förmånstagarförordnande och premier inte har betalats under de senaste tio åren.

Återköp kan inte ske om återbetalningsskydd gällt kortare tid än ett år vid begäran om återköp och värdet av försäkringen uppgår till mer än 10 % av ett prisbasbelopp.

I annat fall kan återköp endast ske under förutsättning att Skatteverket medger dispens från det återköpsförbud som återfinns i Inkomstskattelagen (1999:1229).

Vid återköp utbetalas försäkringens faktiska värde vid

tidpunkten för återköpet efter uttag för kostnader och avgifter.

13 Pris

Avgifter för driftskostnader är 1 % av inbetalda premier och 0,75 % av försäkringsavtalets värde årligen. Avgiften på inbetalda premier kan ändras för framtida premiebetalningar.

Avgiften för skatt är bolagets skattekostnad för försäkringsavtalet.

För riskavgifter används samma antaganden som nyttjas vid ombildningstillfället. Riskavgiften kan ändras i framtiden men de försäkringstagare som berörs av en sådan ändring har rätt att under tre månader från ändringsdagen flytta sitt pensionskapital till annan försäkringsgivare utan andra kostnader än den administrativa flyttavgiften. I de fall försäkringsgivarens ansvarighet vid försäkringsfall utvidgats ökas avgiften i motsvarande mån. Aktuella avgifter finns på nordealivochpension.se.

13.1. Flyttavgift

Den administrativa avgiften är högst 2 % av prisbasbeloppet.

Den kollektiva avgiften syftar till att skydda det kvarvarande kapitalet och avtar i storlek beroende på avtalets tid i kraft. Avgiften tillfaller övriga försäkringstagare i Livfonden.

- 1 - 3 år från tecknandet är avgiften 5 % av kapitalet
- 3 - 6 år från tecknandet är avgiften 3 % av kapitalet
- 6 - 9 år från tecknandet är avgiften 2 % av kapitalet
- > 9 år från tecknandet är avgiften 1 % av kapitalet

14 Skatteregler

Försäkringen utgör en pensionsförsäkring enligt Inkomstskattelag (1999:1229). Försäkringen omfattas av avkastningsskatt. Avkastningsskatten uttas som ett engångsbelopp vid årets ingång.

15 Ånger

Försäkringstagaren kan ångra ingånget försäkringsavtal inom 30 dagar från det att försäkringstagaren mottagit försäkringsbrevet. Anmälan om ånger ska ske till Nordea Liv.

För försäkring som tecknas i samband med flytt av försäkringskapital eller byte av förvaltningsform föreligger inte rätt till ånger.

16 Ändring av villkoren

Försäkringsvillkor kan ändras under avtalstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till försäkringens art, ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter, ändrad rättstillämpning eller omständigheterna i övrigt.

Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte kan anses innebära en betydande nackdel för försäkringstagarna eller andra berättigade. En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen.

17 Begränsning av ansvar

Nordea Liv ansvarar inte för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts.

Meddelande anses ha inkommit till Nordea Liv den dag det ankomststämplat eller på annat sätt daterats hos Nordea Livs huvudkontor under dess officiella adress.

Nordea Liv är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå vid fördröjning av utredning rörande försäkringsfall på grund av krig, terrorattack, politiska oroligheter eller annan katastrofhändelse eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. Förbehållet om stridsåtgärd i arbetslivet gäller även om Nordea Liv självt är föremål för eller vidtar sådan stridsåtgärd.

18 Behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Nordea Liv personuppgifter för att leverera de produkter och tjänster som parterna kommit överens om och för andra ändamål t.ex. för att följa lagar och andra regler. För detaljerad information om behandlingen av personuppgifter, vänligen läs vidare i Nordea Livs dataskyddspolicy som finns på nordealivochpension.se eller kontakta Nordea Liv. Dataskyddspolicyn innehåller information om den registrerades rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom rätten till information, rättelse, dataportabilitet, etc.

19 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Nordeakoncernen följer ett strikt regelverk för att förhindra att Nordea, dess produkter och/eller tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och/eller andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Nordea med all nödvändig information och/eller dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Nordea Liv har rätt att inte upprätta en ny eller att begränsa befintlig affärsförbindelse, om förutsättningarna i första

stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt och/eller finansiering av terrorism föreligger.

Nordea Liv har rätt att avsluta hela affärsförbindelsen om det på skälig grund kan misstänkas att Nordeas produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Nordea Liv har rätt att dela information till andra bolag inom Nordeakoncernen i syfte att motverka penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

20 Skaderegistrering

Nordea Liv äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.

21 Tvist och klagomål

För oss i Nordea Liv är det viktigt att du som kund är nöjd med våra tjänster och med vårt bemötande. Motsvarar vi inte dina förväntningar ber vi dig att i första hand kontakta ditt kontor för att få hjälp med ditt ärende.

Om du inte är nöjd med kontorets svar har du möjlighet att vända dig till Kundombudsmannen eller till Klagomålsansvarig hos Nordea Liv. Hanteringen av klagomål hos Nordea Liv är kostnadsfri för dig.

Kundombudsmannen, Nordea Bank Abp, svensk filial, M320, 105 71 Stockholm.

E-post: kundombudsmannen@nordea.com

Klagomålsansvarig, Nordea Liv & Pension, M4440, 105 71 Stockholm

E-post: nlp-klagomal@nordea.com

Ett beslut kan omprövas av Nordea Livs Försäkringsnämnd genom att du sänder ett brev till:

Försäkringsnämnden, Nordea Liv & Pension, M4470, 105 71 Stockholm.

Om du vill få ditt ärende prövat utanför Nordea kan du vända dig till Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) som lämnar rekommendationer i försäkringsfrågor.

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

Box 174, 101 23 Stockholm, Tel: 08-508 860 00, arn.se

Ärendet kan även prövas av allmän domstol.

Vill du diskutera ditt ärende med en oberoende part kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215, 104 51 Stockholm, Tel: 0200 - 22 58 00,

konsumenternas.se/forsakringar/

Vägledning och råd kan även fås via den kommunala konsumentvägledningen. Du kan också få hjälp av Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument:

Konsumentverket

hallakonsument.se, Tel: 0771-525 525

Konsumenternas Försäkringsbyrå kan lämna upplysningar i försäkringsfrågor, konsumenternas.se.

Vägledning och råd kan även fås via den kommunala konsumentvägledningen. Här kan du få hjälp av Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument: hallakonsument.se, Tel: 0771-525 525

Kontakt

Du hittar mer information om våra försäkringar på **nordea.se**. Har du några frågor är du alltid välkommen att kontakta oss på e-post; nordealiv@nordea.se eller på telefon:

Privat: 0771 - 22 44 88